

Biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học ngoài công lập Quận 7, Thành phố Hồ Chí Minh

Phan Thế Trường*, Nguyễn Thị Thủy**,

* Trường ĐH Sài Gòn

**Trường TH, THCS và THPT Hoàng Gia, TP Hồ Chí Minh

Received: 23/8/2023; Accepted: 25/8/2023; Published: 28/8/2023

Abstract: The activity of a professional group is a specific activity aimed at fostering professionalism, professionalism and pedagogical capacity for teachers, contributing to solving difficulties in the teaching process. Many non-public schools have not really focused on improving the efficiency of professional teams. This study has built a theoretical framework and investigated the current situation in the study area, from which the following management measures are proposed to contribute to improving the quality of education in non-public primary schools in the locality. District 7, Ho Chi Minh City.

Keywords: Management measures, Professional group, primary school

1. Đặt vấn đề

Trong trường tiểu học, tổ chuyên môn là tổ chức quan trọng, đảm nhiệm chức năng thực thi nhiệm vụ chuyên môn của nhà trường. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020) quy định nhiệm vụ của tổ chuyên môn bao gồm: “Tham gia xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường. Xây dựng và giải trình kế hoạch dạy học các môn học theo yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) cấp tiểu học của tổ theo tuần, tháng, học kỳ và năm học. Thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn của trường, của tổ chủ động và linh hoạt. Đề xuất hiệu trưởng phân công giáo viên (GV) dạy và GV chủ nhiệm theo năm học. Tổ chức cho GV lựa chọn sách giáo khoa theo quy định của Bộ GD & ĐT và UBND cấp tỉnh. Đề xuất các xuất bản phẩm tham khảo để lựa chọn sử dụng trong nhà trường; Tham gia đánh giá, xếp loại GV theo quy định Chuẩn nghề nghiệp GV phổ thông, tham gia đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng theo Chuẩn hiệu trưởng.” Sinh hoạt tổ chuyên môn là một hoạt động đặc thù nhằm bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực sư phạm cho GV, góp phần tháo gỡ những khó khăn trong quá trình giảng dạy. Nhiều trường ngoài công lập chưa thật chú trọng nâng cao hiệu quả hoạt động tổ chuyên môn. Trên cơ sở khung lý thuyết và điều tra thực trạng ở địa bàn nghiên cứu, cần có các biện pháp quản lý phù hợp nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục ở các trường tiểu học ngoài công lập trên địa bàn Quận 7, TP Hồ Chí Minh; góp phần nâng cao chất lượng giáo dục theo yêu cầu Chương trình GDPT 2018?

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp

Các giải pháp khắc phục những vấn đề còn tồn tại từ thực trạng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn (HĐTCM) cần đảm bảo đầy đủ 4 nguyên tắc sau đây:

Nguyên tắc bảo đảm tính mục tiêu, nguyên tắc bảo đảm tính thực tiễn, nguyên tắc bảo đảm tính hệ thống và nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.

2.2. Các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học ngoài công lập Quận 7, TP Hồ Chí Minh

(1). *Nâng cao nhận thức cho CBQL và GV về tầm quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường tiểu học*

Tăng cường bồi dưỡng nhận thức về vai trò của HĐTCM ở trường tiểu học. GD nhận thức về tầm quan trọng của việc lập kế hoạch HĐTCM. GD nhận thức về tầm quan trọng của việc thực hiện lên tiết chuyên đề, thao giảng các cấp. GD nhận thức về tầm quan trọng của việc quản lý hồ sơ chuyên môn, làm đồ dùng dạy học cũng như việc sử dụng PP dạy học tích cực. GD nhận thức của việc bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu trong TCM. Giáo dục nhận thức về tầm quan trọng của việc hợp tác, chia sẻ, khuyến khích, động viên GV học hỏi, sáng tạo, nâng cao nghiệp vụ sư phạm.

Cách thức thực hiện biện pháp:

Hiệu trưởng cần nhận thức được tầm quan trọng của việc quản lý HĐTCM trong đơn vị của mình, từ đó có những biện pháp làm cho đội ngũ GV hiểu được tầm quan trọng của HĐTCM trong trường tiểu học. Hiệu trưởng phải dựa trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình, bằng nhiều cách thức

phù hợp chỉ đạo TCM thực hiện các việc sau:

Trong các buổi họp hội đồng sư phạm và họp chuyên môn hàng tháng cũng như trong các cuộc họp TCM (2 tuần/lần), cần thường xuyên truyền cho tổ trưởng chuyên môn, GV về vai trò của hoạt động tổ chuyên môn trong trường tiểu học thông qua các văn bản pháp quy, quy định liên quan. Từ đó nêu cao quyền hạn và nhiệm vụ của TTCM trong nhà trường; Chỉ đạo và hướng dẫn TTCM phổ biến các văn bản đến các thành viên trong tổ chuyên môn. Tổ chức bồi dưỡng cho GV thông qua các buổi phổ biến pháp luật trong nhà trường. Khuyến khích GV nghiên cứu các văn bản liên quan đến TCM và HĐTCM từ các website chính thống của các đơn vị quản lý GD. Chỉ đạo TTCM xây dựng kế hoạch và nội dung hoạt động tổ chuyên môn hàng tháng, từng học kỳ, theo năm học, từ đó có kế hoạch kiểm tra, đánh giá hoạt động của TCM.

Cần làm cho GV nhận thức được tầm quan trọng của việc lập kế hoạch HĐTCM và việc đổi mới sinh hoạt TCM. Điều đó có nghĩa là GV phải định hướng được những công việc, nhiệm vụ và nội dung mình cần làm và chuẩn bị đầy đủ thông tin để trình bày trong các buổi sinh hoạt TCM. Bên cạnh đó, chỉ đạo việc thực đổi mới sinh hoạt TCM, các thành viên trong tổ chuẩn bị, thảo luận trước TCM của mình và thống nhất những nội dung cần thực hiện. Như vậy, việc lập kế hoạch trước giúp cho GV có cái nhìn tổng quát những công việc mà mình sẽ thực hiện theo định kỳ tháng, học kỳ, năm học.

Để nâng cao chất lượng GD chung của nhà trường, cần nâng cao trình độ, năng lực sư phạm cho đội ngũ GV. Để làm được điều này, hiệu trưởng cần đưa ra nhiều biện pháp khác nhau trong đó có tổ chức thực hiện chuyên đề để GV học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau.

(2). Đổi mới việc thực hiện các chức năng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường tiểu học

- Quản lý Lập kế hoạch HĐTCM: Thực hiện việc điều chỉnh và phê duyệt kế hoạch HĐTCM; hướng dẫn các TTCM xây dựng kế hoạch cho tổ của mình

- Quản lý tổ chức HĐTCM: Phân công nhiệm vụ cho TTCM; Hướng dẫn TTCM phân công chuyên môn cho các thành viên trong tổ mình phụ trách.

- Quản lý chỉ đạo HĐTCM: Theo dõi quá trình thực hiện HĐTCM của các TCM trong nhà trường. Chỉ đạo việc tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy, trao đổi, thảo luận, sinh hoạt TCM cũng như lưu trữ hồ sơ chuyên môn của tổ. Chỉ đạo việc tăng cường tự học, tự bồi dưỡng của GV. Động

viên, khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho GV làm việc.

Quản lý kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM: Thường xuyên kiểm tra việc thực hiện kế hoạch của GV. Thường xuyên kiểm tra việc sử dụng các phương pháp dạy học của GV. Thường xuyên kiểm tra các công tác khác của GV.

Trong quản lý, người hiệu trưởng phải thực hiện đầy đủ bốn chức năng quản lý. Vì vậy trong quá trình quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường tiểu học, rất cần sự thay đổi về cách thức thực hiện các chức năng quản lý của người hiệu trưởng để đạt được hiệu quả cao trong công tác của mình.

Chức năng đầu tiên là chức năng lập kế hoạch. Đây là chức năng quan trọng, chức năng nền tảng cho các chức năng khác. Các chức năng tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra đánh giá trong quá trình HĐTCM phải dựa vào kế hoạch đã đề ra để thực hiện.

Trong quá trình thực hiện quản lý HĐTCM ở trường tiểu học, hiệu trưởng cần hướng dẫn TTCM lập kế hoạch hoạt động cho tổ của mình thông qua các biểu mẫu về nội dung và hình thức của kế hoạch theo quy định của Bộ GD & ĐT. Bên cạnh đó, hiệu trưởng cần triển khai đến TTCM các văn bản quy định, hướng dẫn của Bộ, Sở, Phòng GD và ĐT cũng như của nhà trường về HĐTCM để TTCM căn cứ vào đó lập kế hoạch hoạt động.

Cần đổi mới tiếp theo là chức năng chỉ đạo. Chức năng chỉ đạo là chức năng thực hiện hóa các hoạt động đã được xây dựng trên giấy và trong suy nghĩ của hiệu trưởng. Thực hiện việc đổi mới chức năng này hiệu trưởng cần:

Chỉ đạo TCM sơ kết, tổng kết đánh giá về công tác giảng dạy của GV đúng theo nội dung chương trình năm học, đúng mục tiêu năm học; công tác đổi mới PP dạy học tích cực vào cuối mỗi học kỳ, cuối mỗi năm học; công tác đánh giá HS theo quy định; việc sử dụng đồ dùng dạy học và ứng dụng CNTT trong quản lý TCM cũng như trong công tác tổ chức các hoạt động dạy học; công tác tự học, tự bồi dưỡng thường xuyên của GV; công tác bồi dưỡng HS, giới thiệu HS yếu kém của GV trong tổ từ đó phát huy những nhân tố tiềm năng đồng thời giúp cho GV thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy trong năm học. Thường xuyên kiểm tra hồ sơ tự học, tự bồi dưỡng thường xuyên của các thành viên trong TCM.

(3). Tăng cường quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động tổ chuyên môn ở trường tiểu học

Triển khai, hướng dẫn các TCM các văn bản pháp quy về tổ chức và HĐTCM đầy đủ và kịp thời đến đội

ngũ GV trong toàn trường. Có kế hoạch mua sắm, đầu tư CSVC, trang thiết bị dạy học ... đảm bảo phục vụ cho công tác dạy học và HĐTCM. Tạo môi trường làm việc thuận lợi, chăm lo đời sống cho GV, đảm bảo các quyền chính đáng của GV. Đảm bảo các chính sách khen thưởng cho GV và TCM kịp thời nhằm tạo động lực làm việc cho GV.

Triển khai, hướng dẫn tổ trưởng TCM và GV thực hiện các và văn bản hướng dẫn, quy định đầy đủ, kịp thời để đảm bảo việc nắm bắt tính pháp lý và hệ thống trong quản lý HĐTCM thông qua các buổi họp hội đồng sư phạm, các buổi họp chuyên môn và trong các buổi sinh hoạt TCM. Các văn bản pháp quy cần triển khai là Luật giáo dục 2019, Luật viên chức, Điều lệ trường tiểu học, các thông tư quy định việc triển khai chương trình cũng như đánh giá HS tiểu học ... và các văn bản chỉ đạo liên quan đến HĐTCM của nhà trường để GV nghiên cứu, thảo luận và thực hiện cũng như đóng góp ý kiến giúp hiệu trưởng quản lý HĐTCM ở trường tiểu học thuận lợi hơn.

Thường xuyên theo dõi hoạt động dạy học của GV và qua các buổi sinh hoạt TCM để biết được hiệu quả của việc sử dụng thiết bị dạy học và CSVC đối với chất lượng giáo dục HS trong nhà trường. Từ đó có kế hoạch tăng cường CSVC phục vụ tốt hơn cho việc dạy học của GV và góp phần nâng cao chất lượng HĐTCM trong nhà trường.

(4). Quan tâm các yếu tố ảnh hưởng đến QLHD tổ chuyên môn

Hiệu trưởng phải thường xuyên học tập, trau dồi, cập nhật kiến thức và rèn KN quản lý của bản thân. Bồi dưỡng, nâng cao nhận thức và trình độ chuyên môn cho đội ngũ GV. Tăng cường đầu tư CSVC phục vụ hoạt động dạy học của GV và HS. Nắm bắt được hoàn cảnh của GV trong trường để kịp thời động viên và có chính sách chăm lo phù hợp.

Tổ trưởng tổ chuyên môn là một trong những nhân tố ảnh hưởng trực tiếp đến công tác quản lý của hiệu trưởng. Trong trường tiểu học, TTCM thay mặt hiệu trưởng trực tiếp quản lý mọi hoạt động của tổ mình phụ trách và có nhiệm vụ báo cáo cho hiệu trưởng biết tình hình hoạt động của tổ định kỳ theo quy định. TTCM là cấp quản lý trung gian trong công tác quản lý HĐTCM của hiệu trưởng, thay mặt hiệu trưởng triển khai các nội dung cần thiết đến các thành viên trong tổ; vì vậy TTCM phải là người có năng lực quản lý.

Hiệu trưởng bổ nhiệm TTCM phụ trách tổ chuyên môn dựa vào năng lực chuyên môn, năng lực quản lý

và có uy tín trong đội ngũ GV. Để nâng cao năng lực của TTCM, hiệu trưởng cũng cần thường xuyên bồi dưỡng, tập huấn cho TTCM thông qua các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ của CBQL.

2.3. *Mối quan hệ giữa các biện pháp*

Các biện pháp trên có mối liên hệ mật thiết với nhau. Trong quá trình thực hiện, không được xem nhẹ biện pháp nào mà cần phải thực hiện đồng bộ, linh động và đan xen giữa các biện pháp để việc quản lý HĐTCM của hiệu trưởng đạt được hiệu quả cao.

Trong bốn biện pháp trên, biện pháp thứ nhất là tiền đề, nền tảng để thực hiện các biện pháp khác. Biện pháp thứ hai là đổi mới việc thực hiện các chức năng quản lý HĐTCM ở trường tiểu học. Đây là biện pháp trọng tâm, quyết định trực tiếp đến hiệu quả quản lý HĐTCM; giúp cho hoạt động chuyên môn nhà trường nói chung và hoạt động của TCM đi đúng hướng góp phần nâng cao chất lượng GD của nhà trường. Biện pháp thứ ba và thứ tư là các biện pháp hỗ trợ cho công tác quản lý HĐTCM của hiệu trưởng ở trường tiểu học đạt hiệu quả cao. Tuy hai biện pháp này không ảnh hưởng trực tiếp đến công tác quản lý HĐTCM nhưng cũng không được xem nhẹ. Nếu thiếu hai biện pháp này sẽ làm cho công tác quản lý HĐTCM gặp nhiều khó khăn và hiệu quả không cao.

3. **Kết luận**

Kết quả sau khảo sát: tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đã nhận được sự nhất trí cao của CBQL và GV trên địa bàn Quận. Tính cấp thiết được đánh giá cao hơn tính khả thi nhưng sự chênh lệch không nhiều. Vì vậy, khi áp dụng các biện pháp này vào thực tiễn quản lý HĐTCM cần xem xét và áp dụng một cách hợp lý, phù hợp với tình hình của từng trường trên địa bàn Quận. Có như vậy mới nâng cao được hiệu quả quản lý HĐTCM ở trường tiểu học ngoài công lập Quận 7, TP Hồ Chí Minh.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học* (Ban hành theo Công văn số 1315/BGDĐT-GDTH ngày 16 tháng 4 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ GD & ĐT). Hà Nội.

2. Nguyễn Hữu Nam (2020). *Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở Quận 6, Thành phố Hồ Chí Minh*. Luận văn ThS ngành Quản lý giáo dục Trường Đại học Sài Gòn.

3. Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2012). *Quản lý giáo dục - Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*. NXB Đại học quốc gia Hà Nội.